

NOTY O SENACIE

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

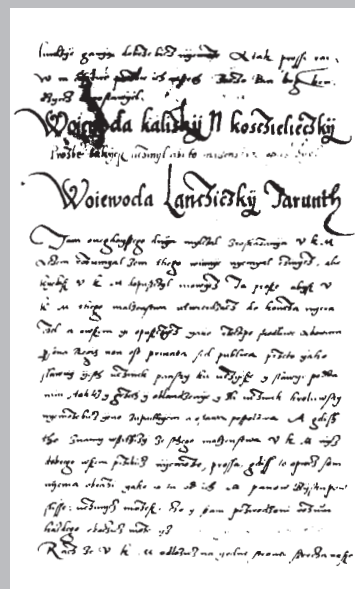
Diariusze, sprawozdania z obrad

KANCELARIA SENATU
UL. WIEJSKA 6 | 00-902 WARSZAWA
TEL. 22 694 90 34 | FAX 22 694 93 06
senat@senat.gov.pl
www.senat.gov.pl
www.facebook.com/SenatRP

SEJMY STAROPOLSKIE NIE ZNAŁY URZĘDOWEGO ZAPISU OBRAD przez prawie cały okres swego działania. Nie znaczy to jednak, że pisemne relacje z posiedzeń nie powstawały. Wcześniej też stały się przedmiotem zabiegów, stanowiąc cenne źródło orientacji w życiu politycznym kraju. Od XVI w. tzw. prędcy pisarze zapisywali przebieg obrad. Byli to sekretarze zatrudnieni przez dostojników, najczęściej ich dworzanie. Czasem przebieg obrad zapisywali też posłowie – dla siebie lub na czyjąś prośbę. Na sejmach staropolskich spisywano również tzw. recesy gdańskie – sprawozdania z sejmów, sporządzane po niemiecku przez obserwatorów z Gdańska czy wysłańców na sejm mniejszych miast pruskich. W ten sposób z wielu sejmów zachowało się po kilka diariuszy, odmiennych pod względem redakcji i kopii. Umożliwia to dziś ich wzajemną weryfikację. Diariusze te różniły się zasadniczo od dzisiejszych sprawozdań stenograficznych – nie były dosłownym zapisem przebiegu obrad, ale streszczeniem wszystkiego, co mówiono na sesji, a także opisem zachowań uczestników obrad. Większą dokładnością odznaczały się zwykle mowy, których pełne teksty uzyskiwano od posłów i senatorów.

Profesor Władysław Konopczyński po II wojnie światowej ogłosił spis 245 sejmów epoki przedrozbiorowej, które odbyły się na przestrzeni 300 lat. Zanotowano dla nich około 900 diariuszy. **NAJWCZEŚNIEJSZY ZACHOWANY DIARIUSZ POCHODZI Z 1548 R.** Wiele z tych zapisków dotychczas pozostaje w rękopisach. W latach osiemdziesiątych XIX w. staropolskie diariusze zaczęto wydawać drukiem, w czym szczególnie duże zasługi miały Polska Akademia Umiejętności i Towarzystwo Naukowe Warszawskie.

Za czasów Stanisława Augusta diariusze sporządzali, na podstawie pracy „skoropisów”, sekretarze Izby Poselskiej – przeważnie pracownicy Gabinetu Królewskiego. Nie zdołano jednak wydać kompletnego diariusza z Sejmu Wielkiego. Ukazały się wtedy 2 diariusze, obejmujące zaledwie piątą część sesji. W uważanym za zaginione i odnalezionym w 1960 r. w ZSRR archiwum sekretariatu Sejmu Czteroletniego znajdują się materiały zebrane wówczas dla potrzeb diariusza. Istnieje więc możliwość jego odtworzenia.

Fragment najstarszego diariusza sejmowego

**DYARIUSZ
SEJMU ORDYNARYJNEGO**
POD ZWIĘKSIKIM MONTEBRACCI, GENERALNYM
OBOJGA NARODÓW
W PODWOJNYM POSŁOW SKŁADZIE
ZGROMADZONEGO
W WARSZAWIE

Uł. Dnia 16. Januaria, Roku 1798

W WARSZAWIE,
w Drukarni Urzędowej Michała Górska,
Księży Komuny: Drukarz: Ksi.

Diariusz Sejmu Czteroletniego

DYARYUSZ

SENATU

SEJMU KRÓLESTWA POLSKIEGO

1825

T. O. M. I.

WARSZAWA,

URZĘDOWĄ FORMĘ MIAŁY DIARIUSZE KSIĘSTWA WARSZAWSKIEGO I KRÓLESTWA POLSKIEGO. W statucie organicznym, stanowiącym rozszerzenie postanowień konstytucji nadanej Królestwu w 1815 r. przez Aleksandra I, czytamy: „Do trzymania protokółów posiedzenia użytym będzie w Izbie Senatorskiej Sekretarz Stanu, mianowany przez Króla, Marszałek wezwie jednego z członków Izby Poselskiej do sprawowania obowiązków Sekretarza tejże Izby”. Pracownicy kancelarii w miarę możliwości wiernie notowali przemowy, a diariusz był układany przez sekretarza izby. Protokół wykładano do przejrzenia w kancelarii izby. Redaktorem diariuszy Senatu Księstwa Warszawskiego i Senatu Królestwa Polskiego był Julian Ursyn Niemcewicz. W postanowieniach Sejmu powstańczego 1831 r. zapisano: „Utrzymywanem będzie iak dotąd Dyaryusz Seymowy obeymniający w sobie głosy, ile podobna całkowite, a każdy Członek mocen będzie w przeciągu dni ośmiu przeyrzeć ten protokół i domagać się sprostowania zaszłych pomyłek”.

W OKRESIE XX-LECIA MIĘDZYWOJENNEGO NA RZECZ SEJMU I SENATU PRACOWAŁY BIURO STENOGRAFICZNE SEJMU I SENATU RP ORAZ REDAKCJA SPRAWOZDAŃ STENOGRAFICZNYCH I DJARIUSZA. Biuro Stenograficzne zostało zorganizowane w maju 1918 r. dla potrzeb Tymczasowej Rady Stanu i przeniesione po jej rozwiązaniu do Sejmu Ustawodawczego. W 1928 r. pracowało w nim 13 stenografów. W redakcji sprawozdań, 14 lat kierowanej przez znanego pisarza Karola Irzykowskiego, oprócz niego pracowało 2 redaktorów. Zadaniem ich było redakcyjne opracowywanie urzędowego „Sprawozdania Stenograficznego”. Przygotowywali oni także, kolejno zmieniając się na sali obrad, „Djariusz”, czyli skróconą relację z obrad, przeznaczoną do natychmiastowego przekazania prasie i agencjom telegraficznym. Dziennikarze otrzymywali ją co pół godziny w formie biuletynu zawierającego streszczenia przemówień, teksty wniosków i uchwał, wyniki głosowań oraz opis tego, co działo się na sali.

Przepisywanie stenogramów, 1923
(Tygodnik Ilustrowany)

Diariusze, sprawozdania z obrad

Przepisywanie stenogramów, 2020
(fot. K. Czerwińska)

OBECNIE SEJM I SENAT MAJĄ ODDZIELNE DZIAŁY PRZYGOTOWUJĄCE SPRAWOZDANIA Z OBRAD IZB. W Senacie Dział Stenogramów stanowi część Biura Prac Senackich, w Sejmie Wydział Sprawozdań Stenograficznych należy do Sekretariatu Posiedzeń Sejmu. Obrady Senatu są nagrywane w formie cyfrowych plików audio i wideo. Plik audio na bieżąco dzieli się na 5-minutowe fragmenty, z których jest spisywany tekst stenogramu. Wątpliwości co do fragmentu nagrania rozstrzyga stenograf w porozumieniu z mówcą. Nad spisany tekstami wypowiedzi równoległe pracują redaktorzy, przekształcając żywe słowo z sali obrad w język pisany, m.in. poprzez wprowadzanie znaków przestankowych, usuwanie powtórzeń czy błędów językowych.

OPRACOWANE REDAKCYJNIE FRAGMENTY STENOGRAMU NA BIEŻĄCO (MNIJ WIĘCEJ 4 GODZINY PO WYPOWIEDZI) SĄ ŁĄCZONE I UMIESZCZANE NA SENACKIEJ STRONIE INTERNETOWEJ JAKO WERSJA WSTĘPNA „SPRAWOZDANIA STENOGRAFICZNEGO”. Podczas trwania posiedzenia i bezpośrednio po jego zakończeniu senatorowie mają możliwość sprawdzenia tekstu i zgłoszenia swoich uwag. Wszelkie zmiany mogą jednak zostać wniesione tylko wtedy, kiedy uściślają zapis, nie wolno wprowadzić np. nowych sformułowań, propozycji czy uzasadnień. **PO UPŁYWIE 3 TYGODNI OD POSIEDZENIA ZOSTAJE WYDANE „SPRAWOZDANIE STENOGRAFICZNE Z POSIEDZENIA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ”, STANOWIĄCE JEGO URZĘDOWY, OFICJALNY ZAPIS.** Również ta ostateczna wersja zostaje umieszczona na senackiej stronie internetowej.

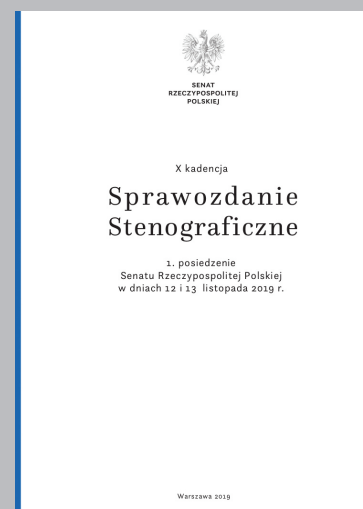
Na stronie internetowej Senatu znajduje się „Diariusz Senatu”, który zawiera informacje o tym, czym zajmował się Senat na swych posiedzeniach, o pracach komisji, udziale senatorów w uroczystościach państwowych, a także o wizytach oficjalnych gości; na stronie tej dostępne są również bieżące i archiwalne transmisje posiedzeń Senatu oraz senackich komisji. Wydawana jest też „Kronika Senatu Rzeczypospolitej Polskiej”, która zawiera przegląd prac legislacyjnych, działalności komisji czy aktywności międzynarodowej Senatu.

X kadencja Sprawozdanie Stenograficzne wersja robocza

3. posiedzenie
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
dzień pierwszy
15 stycznia 2020 r.

Warszawa 2020

X kadencja Sprawozdanie Stenograficzne

1. posiedzenie
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniach 12 i 13 listopada 2019 r.

Warszawa 2019

Kronika Senatu Rzeczypospolitej Polskiej IX/X kadencji

1. Podsumowanie prac
Senatu IX kadencji
3. Senatorowie X kadencji
20. Z posiedzeń Senatu
29. Z prac komisji
32. Aktywność
międzynarodowa
39. Senat i Polonia
45. Przegląd wydarzeń

